

RENOIR

e•OVERHEID: BOUW MEE AAN BETERE DIENSTVERLENING

Presentatie NORA/MARIJ

6 november 2009
Peter Bergman
Adviseur Architectuur
ICTU RENOIR

RENOIR = REgie NuP Ondersteuning Implementatie en Realisatie

06-11-09

Overzicht presentatie

- Families van (referentie-)architecturen
- NORA
 - Wat is NORA
 - Ontwikkelingen NORA
- MARIJ
 - Wat is MARIJ
 - Ontwikkelingen MARIJ
 - Relatie MARIJ met NORA
- Practicum NORA- en MARIJ-principes

Hiërarchie referentiearchitecturen

INTERNATIONALE STANDAARDEN

EUROPEAN INTEROPERABILITY FRAMEWORK

NEDERLANDSE OVERHEID REFERENTIE ARCHITECTUUR

SECTORALE REFERENTIE ARCHITECTUUR

(Gemeenten; zorg; suwiketen; provincies; etc)

BEDRIJFSREFERENTIE ARCHITECTUUR

PROJECT ARCHITECTUUR

NORA Familie

v.l.n.r.

- **Marij**

Model Architectuur Rijksdienst

- **Gemma**

Gemeentelijke Model Architectuur

- **Nora**

Nederlandse Overheid Referentie Architectuur

- **Petra**

Provinciale Enterprise Referentie Architectuur

- **Wilma**

Waterschap Informatie Model Architectuur (?)

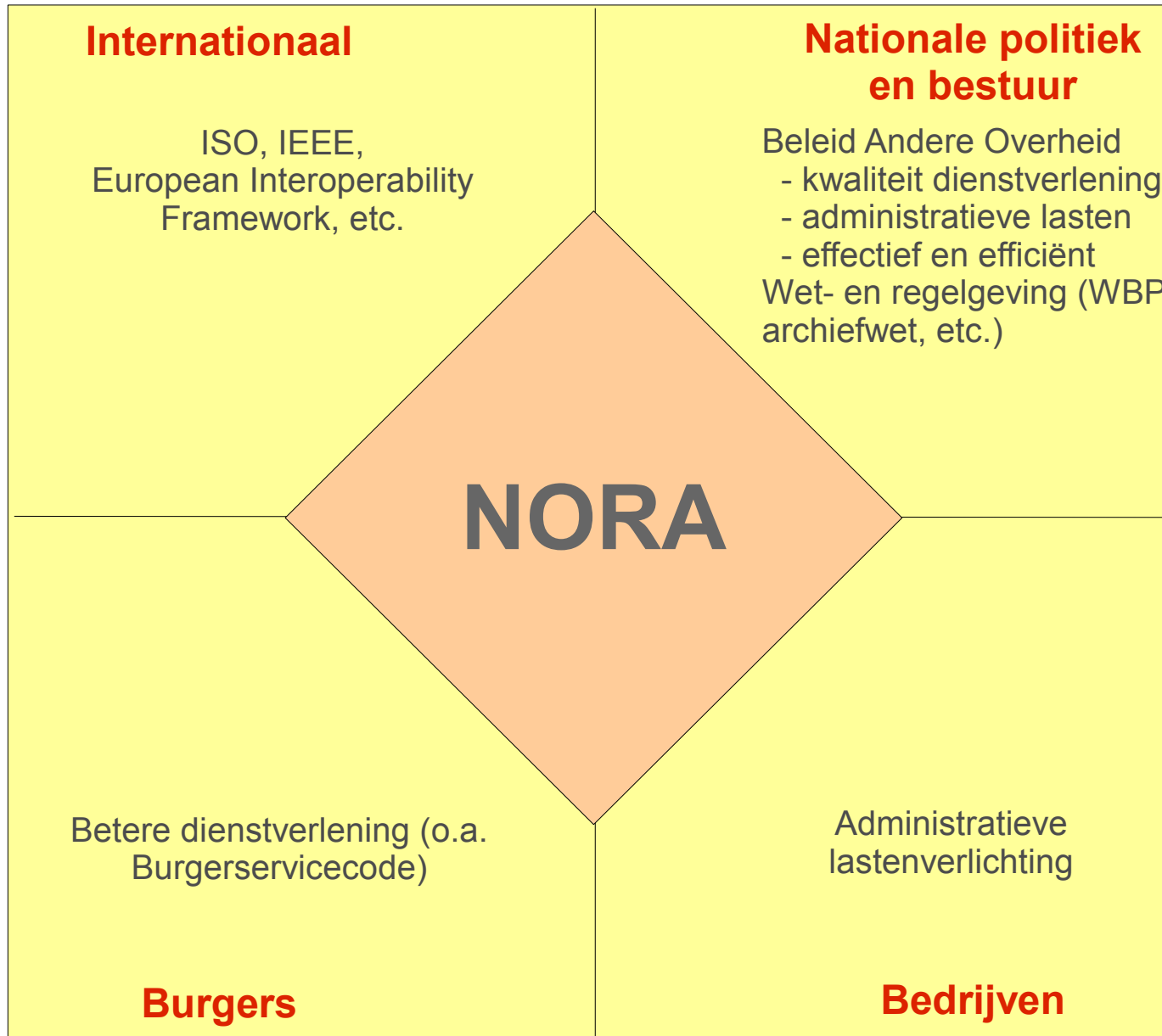
NORA Familie

v.l.n.r.

- Marij
- Gemma
- Nora
- Petra
- Wilma

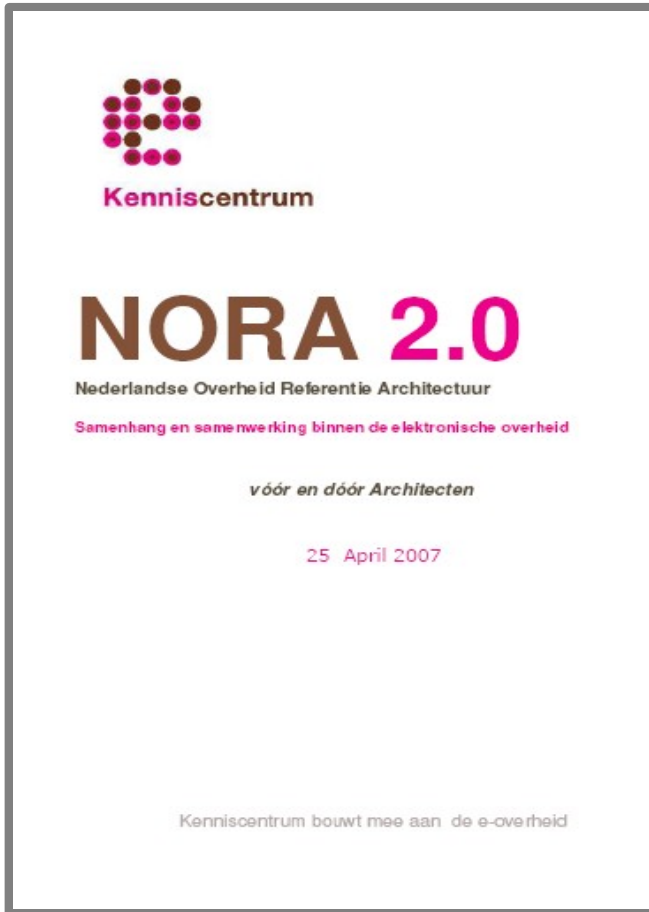
De basis voor NORA

Doelstelling NORA

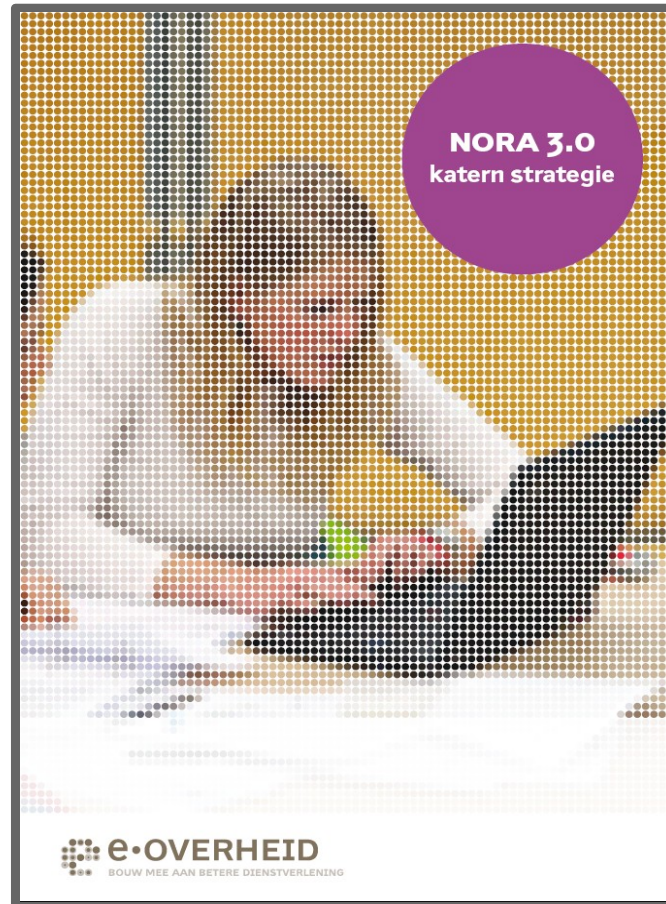
- Samenhang brengen in realisatie van de elektronische overheid en
- bevorderen samenwerking tussen overheidsorganisaties,
door
- *aanreiken van inrichtingsprincipes e-overheid plus modellen en standaarden.*

Huidige NORA

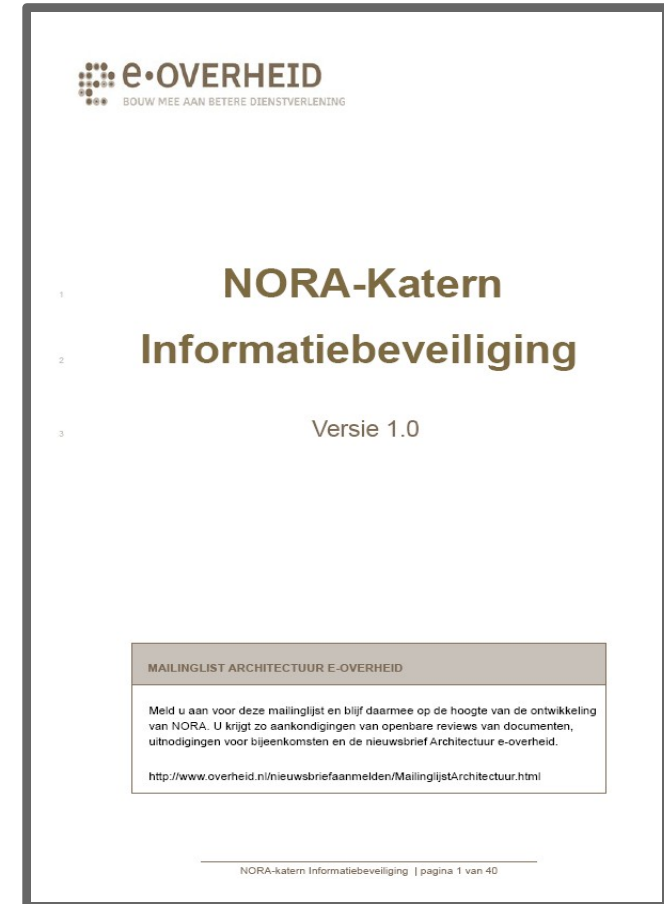
NORA 2.0

Status: Vastgesteld
 Inhoud: 20 fundamentele principes
 ± 130 afgeleide principes
 Vervangt: NORA 1.0
 Doelgroep: Architecten

Strategisch Katern

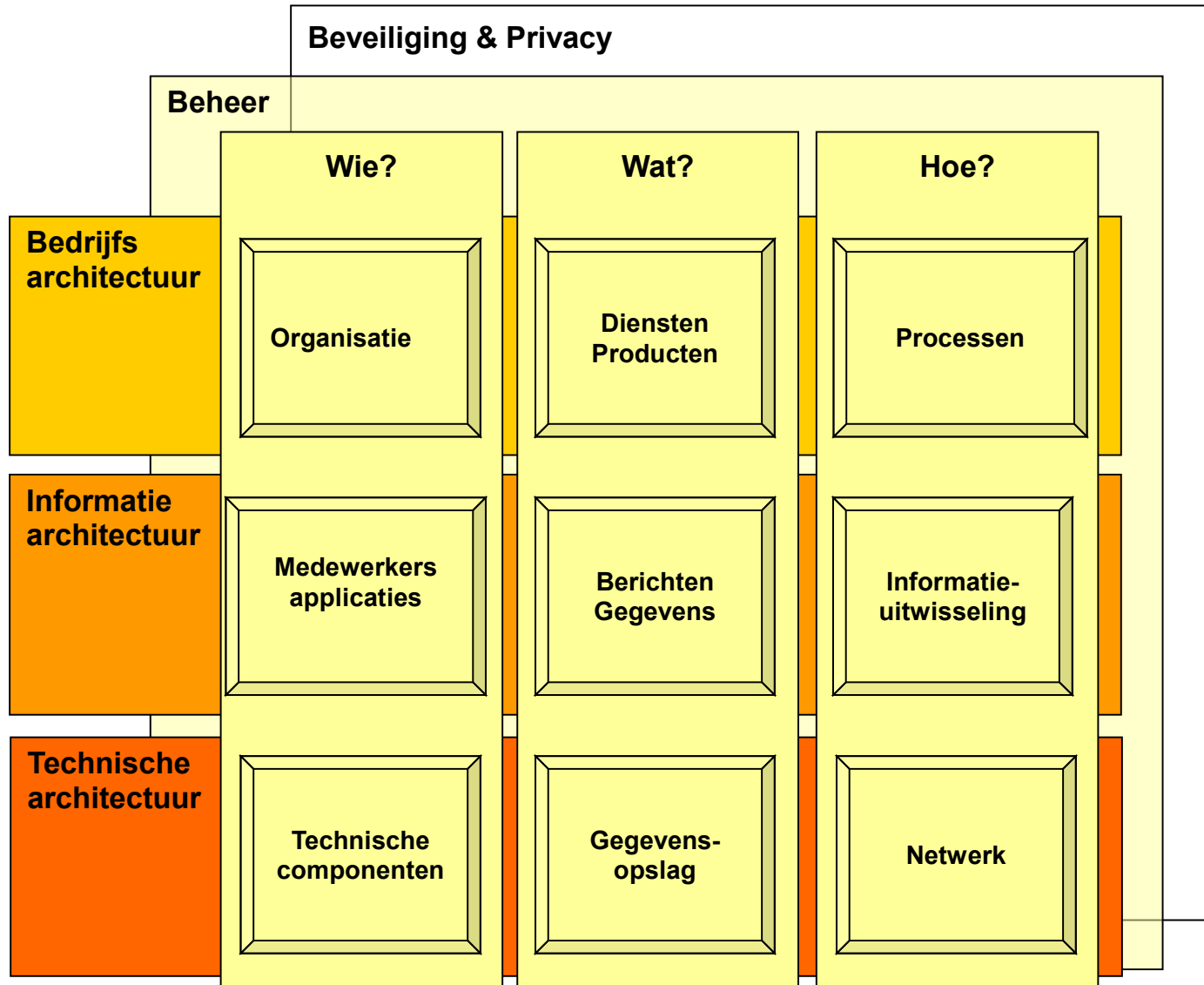
Status: Vastgesteld
 Inhoud: 10 Basisprincipes
 Vervangt: 20 fundamentele principes
 Doelgroep: Bestuur

Katern Informatiebeveiliging

Status: In openbare review
 Inhoud: 14 IB-Principes
 Vervangt: 16 van 30 2.0 IB principes
 (5 IB principes vervallen;
 9 IB privacy principes)
 Doelgroep: Architecten en specialisten

NORA Raamwerk

Een visie op ontwikkeling NORA

- Focus opdrachtgever (BZK-DRI) schuift op naar realisatie en implementatie (met name NUP)
 - mede daardoor
- (Voorlopig) zeer beperkte middelen beschikbaar voor NORA ontwikkelingen.
 - Doorontwikkeling naar 3.0 – 4.0 – etc. stoppen
 - Streven naar degelijk en eenduidig fundament NORA 3.0
 - Streven naar afwikkeling lopende producties
 - NORA spel
 - NORA toets
 - Publieksvriendelijke ontsluiting NORA 3.0
 - Streven naar continuering NORA Forum (organisatie kan wellicht door anderen dan RENOIR worden opgepakt; community)

Fundament NORA 3.0

- Bundeling producten
 - Strategisch katern
 - Katern Informatiebeveiliging
 - Kwaliteitsslag 2.0 principes
 - Status: In bewerking
 - Inhoud: Geredigeerde principes
 - Vervangt: Afgeleide principes
- Eventueel GEO katern

Wijzigingsvoorstel NORA artikelen

Aanleiding

[korte omschrijving van aanleiding]

Overzicht betrokken artikelen

[artikelen waarin wijzigingen zijn aangebracht]

Artikelnummer	Statement	Toelichting	Status

Wijzigingen

[algemene omschrijving wat er gewijzigd wordt/ oplossing van het issue]

Gewijzigde artikelen

[overzicht van wijzigingen per artikel in tabelvorm]

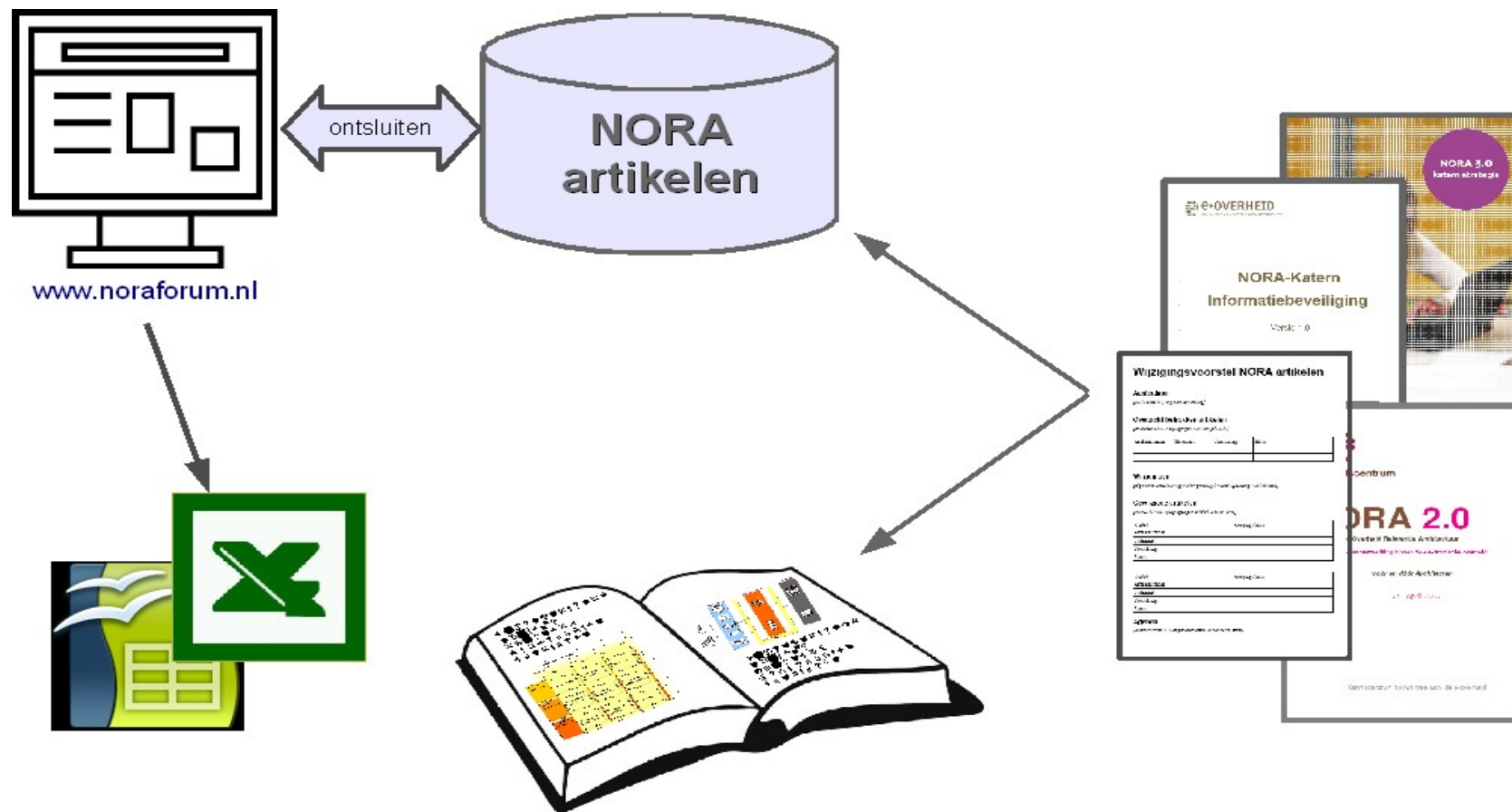
Artikel	Gewijzigd naar
Artikelnummer	
Statement	
Toelichting	
Status	

Artikel	Gewijzigd naar
Artikelnummer	
Statement	
Toelichting	
Status	

Agenda

[overzicht van nu niet geadresseerde aandachtspunten]

Ontsluiting Fundament NORA 3.0

NORA-artikelen 2.0 - Windows Internet Explorer

https://www.surfgroepen.nl/sites/NORA-architecten/Lists/NORAartikelen%202020/typen.aspx

McAfee SiteAdvisor Google

NORA-artikelen 2.0

SURFgroepen > NORA-online

e•OVERHEID NORA-online
BOUW MEE AAN BETERE DIENSTVERLENING

NORA-online NORA-forum Ontwikkelaars

NORA-online > NORA-artikelen 2.0

NORA-artikelen 2.0

NORA-artikelen 2.0

De onderstaande artikelen in de lijst zijn afkomstig uit de NORA 2.0 versie. Op deze pagina zijn de basiselementen van NORA 2.0 opgesplitst in artikelen. Dit kunnen zijn principe.

De artikelen kan je eenvoudig vinden met de zoekfunctie of met de verschillende sorteermogelijkheden in de kolommen. Ook is het mogelijk de "view" aan te passen, d

Het is niet mogelijk om veranderingen aan te brengen in de artikelen. Reacties op de artikelen kunnen gegeven worden op de NORA-forum pagina.

This List: NORA-artikelen 2.0

Actions

ID	Vanaf NORA	Title	Beschrijving	Typering	Status principe	Nummering NORA 2.0	Rij in 9-vlakmodel	Kolom in 9-vlakmodel	Afbeeldingen
<p>[-] Typering : Bouwsteen (37)</p> <p>[-] Typering : Definitie (14)</p> <p>[-] Typering : Fundamenteel principe (20)</p> <p>[-] Typering : Model (4)</p> <p>[-] Typering : Principe (142)</p>									
3	1.0	Soevereiniteit van overheidsorganisaties	Overheidsorganisaties zijn soevereine deelnemers binnen de e-overheid.	Principe	De jure	Principe 5.1.1	Bedrijfsarchitectuur	Wie?	
4	1.0	Inzichtelijke functies	De functies van overheidsorganisaties zijn inzichtelijk.	Principe	De jure	Principe 5.1.2	Bedrijfsarchitectuur	Wie?	
5	1.0	Samenwerken van overheidsorganisaties	Overheidsorganisaties werken binnen de e-overheid samen.	Principe	De jure	Principe 5.1.3	Bedrijfsarchitectuur	Wie?	
6	1.0	Integraliteit	De architectuur opbouw van overheidsorganisaties is gericht op het verlenen van diensten aan burgers en bedrijven via meerdere	Principe	De jure	Principe 5.1.4	Bedrijfsarchitectuur	Wie?	

Internet 100%

NORA-artikelen 2.0 - Soevereiniteit van overheidsorganisaties - Windows Internet Explorer

https://www.surfgroepen.nl/sites/NORA-architecten/Lists/NORAartikelen%2020/DispForm.aspx?ID=38&Source=https%3A%2F%2Fwww%2Esurfgroepen%2Enl%2Fsites%2F...
 McAfee SiteAdvisor | Google | Go | ABC | [Icons]

NORA-artikelen 2.0 - Soevereiniteit van overheidsorg...

NORA-online | NORA-forum | Ontwikkelaars

NORA-online > NORA-artikelen 2.0 > Soevereiniteit van overheidsorganisaties

NORA-artikelen 2.0: Soevereiniteit van overheidsorganisaties

Close

Alert Me | Version History

Title	Soevereiniteit van overheidsorganisaties
Beschrijving	Overheidsorganisaties zijn soevereine deelnemers binnen de e-overheid.
Typering	Principe
Status principe	De jure
Vanaf NORA	1.0
Nummering NORA 2.0	Principe 5.1.1
Afgeleid van	Overheidsorganisaties geven inzicht in hun handelen
Toelichting	Elke overheidsorganisatie heeft wettelijk bepaalde verantwoordelijkheden, taken (functies) en bevoegdheden. Daarmee is tevens de mate van soevereiniteit van een organisatie helder geregeld. Bestuurders op verschillende besturingslagen hebben daarmee een duidelijk omschreven verantwoordelijkheid en dus ook ruimte voor zelfstandige beslissingen. En op grond hiervan is ook samenwerking mogelijk. De rol die een overheidsorganisatie speelt binnen de e-overheid volgt - voor zover niet via afzonderlijke wetgeving geregeld - uit de eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid van elke organisatie.
Verwijzing naar de afbeelding	
Afbeeldingen	
Regelnrs. NORA 2.0	2629-2630
Expertgroep	Strategie
Rij in 9-vlakmodel	Bedrijfsarchitectuur
Kolom in 9-vlakmodel	Wie?
Perspectief	
Gerelateerde artikelen	
Versie management	
Randvoorwaarde(n)	
Organisatiebereik	

Content Type: Artikel
 Version: 1.0
 Created at 23-7-2008 11:33 by Marije Kapinga

Close

Internet 100%

Model Architectuur Rijksdienst

MARIJ 1.0

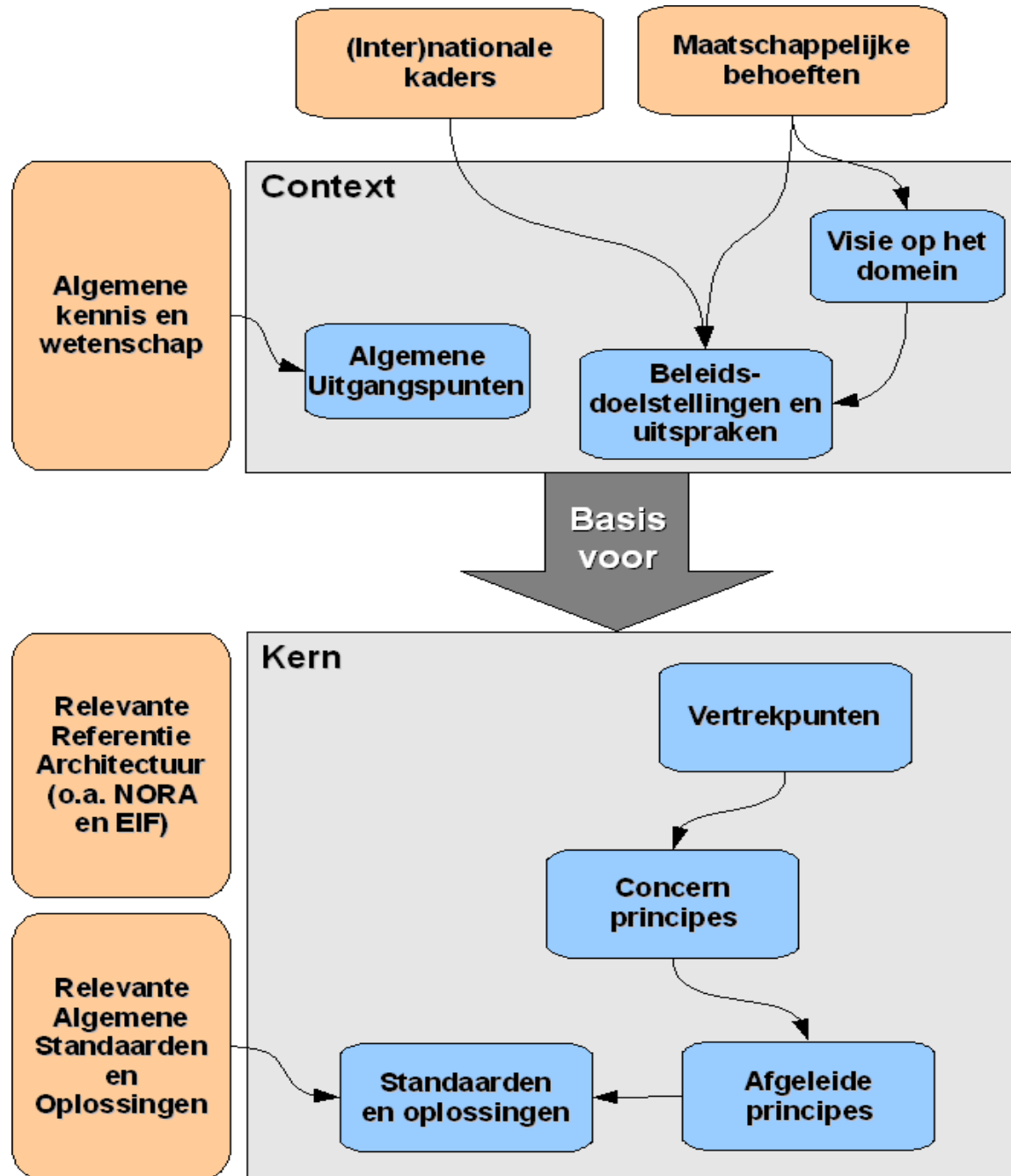

'de architectuurfamilie'

Doelstellingen MARIJ

- MARIJ beoogt een stuurinstrument te zijn voor de vernieuwing van de Rijksdienst, door ten behoeve van Rijksbrede (e-)projecten en (e-)bouwstenen invulling te geven aan de volgende punten:
 - ontwerprichtlijnen;
 - een toetsingskader;
 - een samenhangende positionering;
 - een kader voor besluitvorming;
 - een instrumentarium voor risicobeheersing;
 - een instrumentarium ter ondersteuning van de inkoop;
 - governance van de elektronische overheid.
- MARIJ beoogt de principes uit NORA nader te specificeren voor de Rijksdienst, door ze vanuit deze invalshoek – waar mogelijk en noodzakelijk – te verbijzonderen en/of aan te vullen.

Componenten van MARIJ

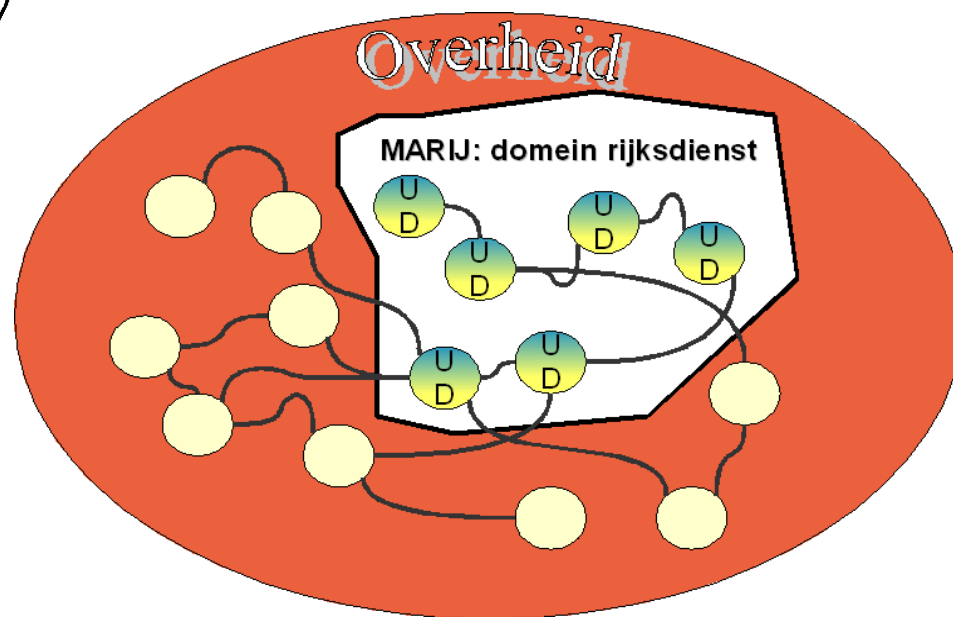
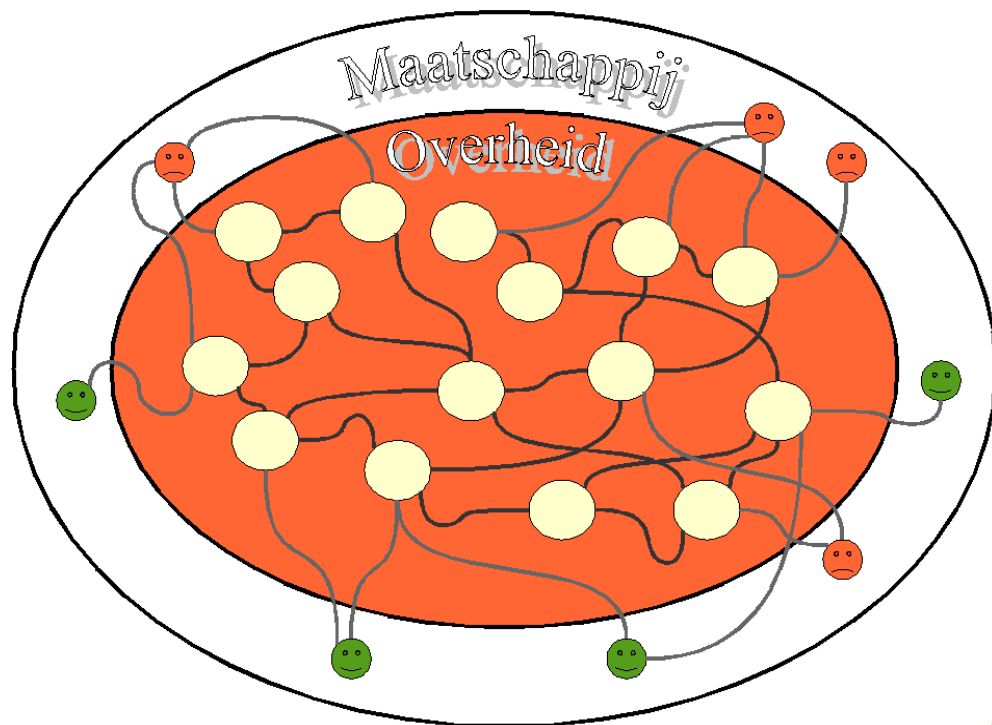
MARIJ 2.0: Aanscherpen context

- Algemene uitgangspunten
 - Architectuurfunctie Rijksdienst beschrijven
 - Toepassen MARIJ m.b.v. standaard instrumentarium (Strategische checklist, PSA, monitor)
 - gebruik standaarden zoals TOGAF en ArchiMate i.r.t. MSP en PRINCE II
 - Architectuur typeren (referentie; prescriptief)
- Bedrijfsfunctie model
 - Uitbreiden scope
 - Hogere Colleges van Staat
 - Uitvoerende diensten
 - Rijksinspecties (samenspraak MARTHE)
- Beleidsdoelstellingen
 - Inbedden gewijzigd en/of aanvullende beleid, o.a.
 - Raines Rules
 - Basisprincipes Strategisch Katern NORA (i.p.v. Fundamentele principes)
 -

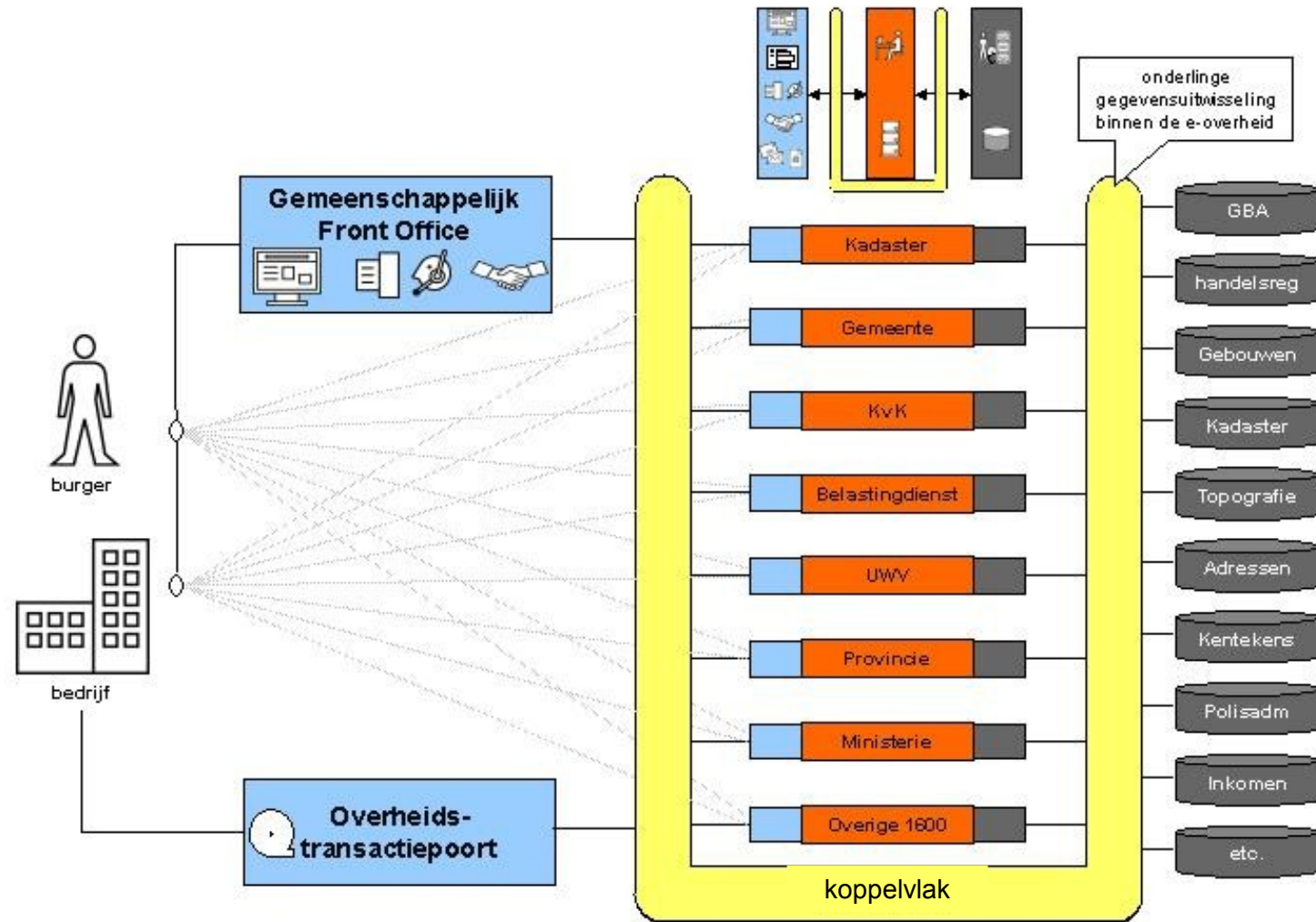
MARIJ 2.0: Aanscherpen Kern

- Vertrekpunten
 - Opnieuw matchen met beleidskader
- Principes
 - Indelen naar concern- en afgeleide principes
 - Kwaliteitsslag en herformulering op basis van syntaxis TOGAF
 - Matchen met wijzigingen NORA 3.0
 - Aanvullen/wijzigen waar nodig met principes van:
 - Baseline Informatiehuishouding
 - Architectuur van rijksbrede projecten, i.h.b. DWR
 - NORA katern Informatiebeveiliging

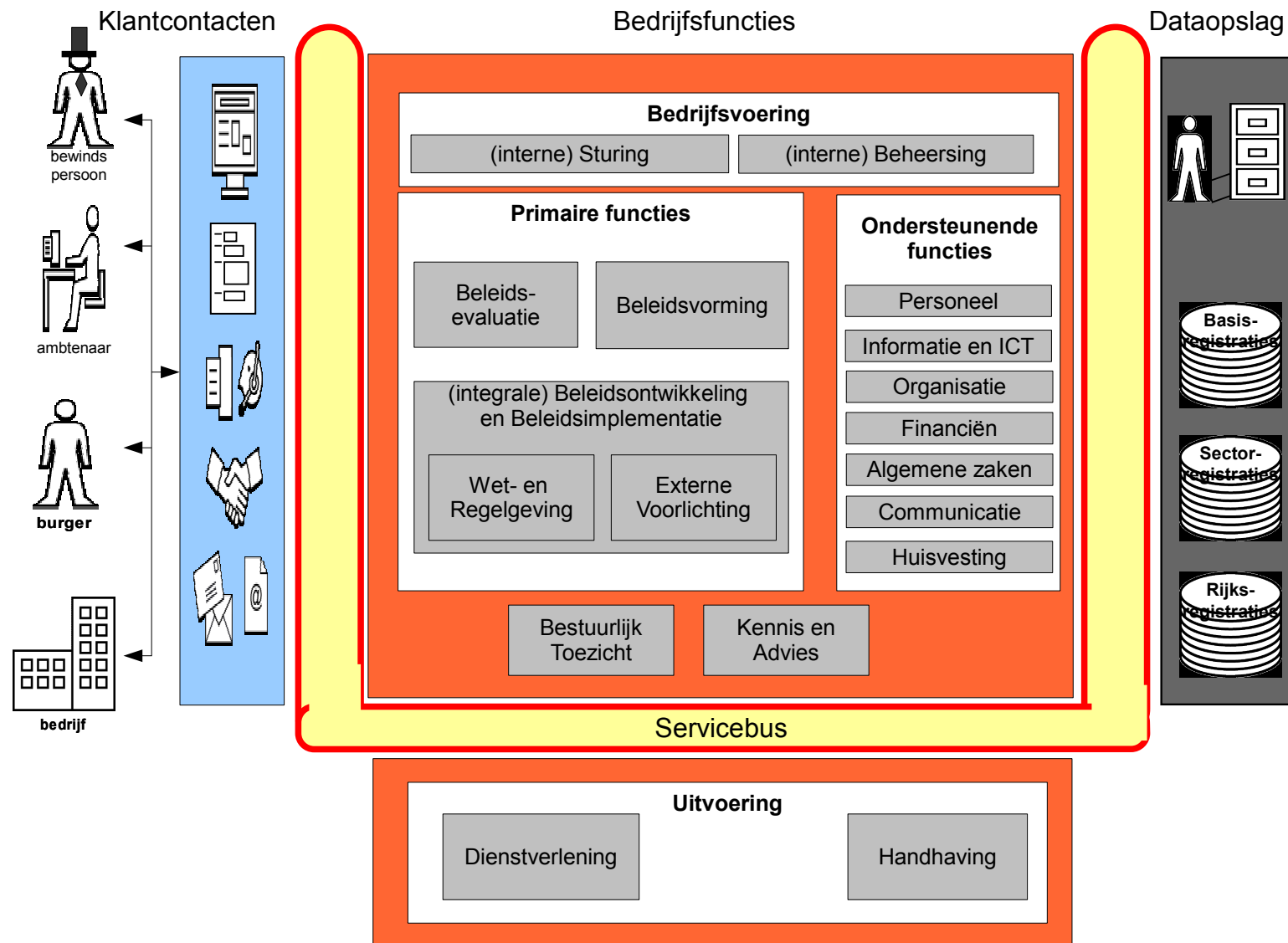
Relatie NORA / MARIJ

Basismodel e-overheid volgens NORA 2.0

Rijksdienst volgens MARIJ 1.0

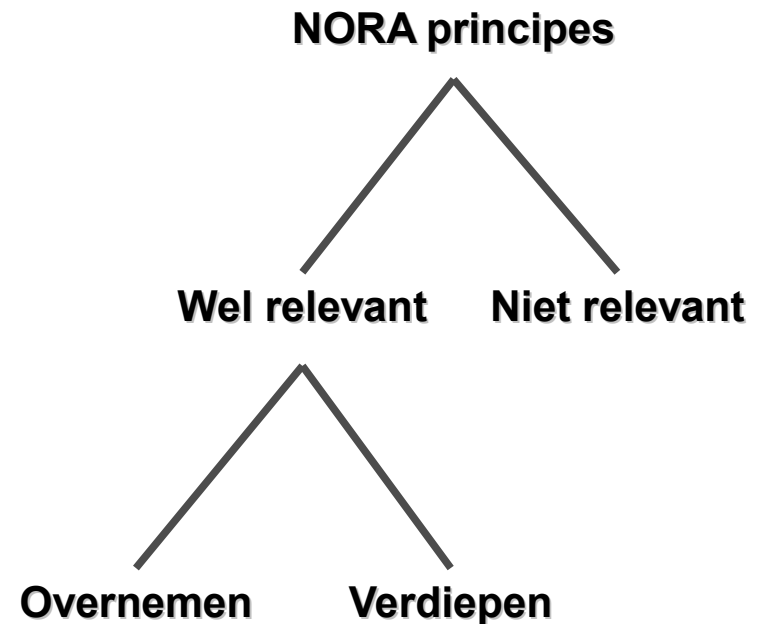
NORA principes in MARIJ

- MARIJ 1.0 stelt:

Alle NORA principes zijn onverkort van toepassing op MARIJ.

- Sommige principes zijn anders geformuleerd en/of nader toegepast op het domein.

- MARIJ 2.0: onderzoek de relaties.

Practicum NORA – MARIJ principes

(Scope MARIJ: 13 departementen)

NORA en BSN

Burgers krijgen door middel van het burgerservicenummer een digitale, unieke identiteit. Dit BSN dient maximaal door overheidsorganisaties te worden toegepast.

MARIJ en BSN

Binnen de Rijksdienst beschikken medewerkers over een unieke, digitale identiteit.

NORA en multichannel

Organisaties in het publieke domein verlenen hun diensten via ten minste de volgende kanalen: Internet, telefoon, post en balie.

MARIJ en multichannel

De Rijksdienst verleent diensten via ten minste de volgende kanalen: internet, telefoon en post.

NORA en technische componenten

Met in achtneming van het belang van beschikbaarheid, interoperabiliteit en beveiliging, zijn overheidsorganisaties relatief vrij in het kiezen van technische componenten.

MARIJ en technische componenten

De Rijksdienst maakt gebruik van generieke technische voorzieningen.

Einde Practicum

